

Tasapainoinen arki –pelisääntövanhempainilta

vanhempainliitto.fi

Euroopan unionin
osarahoittama

Pelisääntövanhempainilloista tukea vanhemmuuteen ja hyvinvointiin

Lasten ja nuorten nukkuminen, riittävä ja terveellinen syöminen, somen käyttö, pelaaminen, liikkuminen, pitkäjänteisyys ja kaveritaidot ovat vanhempia ja koulun ammattilaisia mietityttäviä teemoja joka puolella Suomea. Vanhempainliitossa on kehitetty yhteistyökumppaneiden kanssa vanhempainiltamalli, jonka tavoitteena on saattaa luokan vanhemmat ja lapset yhteisen keskustelun äärelle puhumaan arjen taidoista. Samalla on voitu sopia yhteisistä pelisäännöistä tai linjauksista aiheista, jotka puhututtavat juuri kyseistä luokkaa vanhempineen. Tämä antaa kasvattajille selkänöjaa perheen omien arjen taitojen ja hyvinvoinnin tueksi.

Tavoite: Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja koulunkäynnin tukeminen.

Keino: Yhteisen dialogin lisääminen (oppilaat, vanhemmat, opettajat)

Miten: vanhempien, lasten ja nuorten sekä opettajan vastuiden avaaminen käytännössä sekä yhteisten suositusten pohtiminen

Miksi tämä on tärkeää?

- Toisiin vanhempiin ja luokanohjaajaan tutustuminen rakentavat luottamusta ja yhteisöllisyyttä.
- Yhteinen keskustelu ja mahdolliset linjaukset lisäävät vanhemmuuden tukea.
- Vanhempien osallisuus kodin ja koulun yhteistyössä lisääntyy ja monipuolistuu.
- Lasten ja nuorten hyvinvointi paranee, mikä vaikuttaa myös oppimistuloksiin ja koulun kiinnittymiseen.

Pelisääntövanhempainilta

- Keskustellaan oman lapsen luokkaa koskevista hyvinvointihaasteista ja hyvin menevistä asioista, sekä sovitaan yhteisistä suosituksista jos tarpeen.
- Osallistetaan lapset ja nuoret: joko mukana illassa osana koulupäivää (6-9 lk), tai ennen iltaa ja sen jälkeen opettajan johdolla käyty osallistava tuokio (1-5lk).
- Yhteiset linjaukset tiedoksi niille, jotka eivät päässeet paikalle, mutta kutsussa selkeästi ilmaistu, että asia on niin tärkeä, että jokaisesta perheestä tulisi olla edustaja mukana.
- Erityisen tärkeää 1. ja 7. -luokilla sekä luokkien kokoonpanojen muuttuessa.
- Kesto 1,5h

Tasapainoinen arki -pelisääntövanhempainillan kulku

- Tutustutaan rennosti toisiin kahvittelun lomassa. Pyydä osallistujia esittäytymään ainakin kahdelle henkilölle, jota ei tunne entuudestaan. Tässä voi myös jättää puhelinnumeron listaan jos vanhemmat haluavat perustaa Whatspp-ryhmän. (n. 15 min)
- Pyydä osallistujat istumaan 4 hengen pöytäryhmiin (jos nuoria mukana, niin eri ryhmään kuin oma vanhempi, noin 2 nuorta ja 2 vanhempaa/ryhmä). Tässä voit puhua myös muista tärkeistä tiedotettavista asioista. Käy läpi [rakentavan keskustelun pelisäännöt](#) (n. 5-10 min, ks. seuraava dia)
- Näytä dialta lin kunnan ”Vastuullisuuden aakkoset- taulukko” ja kerro, että tehtävänä on ryhmissä miettiä vastauksia sen pohjalta seuraavalla dialla oleviin kysymyksiin.
- Käy lyhyesti läpi mahdolliset lasten/nuorten työpajassa tuotetut ajatukset aiheesta ennen keskustelua (5 min)

Euroopan unionin
osarahoittama

Erätauko-pelissäännöt nuorille ja dialogia harjoitteleville

- 1 Kuuntelen muita ja keskityn**
Kaikilla on mahdollisuus kertoa omia ajatuksiaan keskustelun aiheesta, mutta ei keskeytetä toisia. Jätetään kännykät sivuun. Keskustelun ohjaaja voi jakaa puheenvuoroja.
- 2 Kerron omia ajatuksiani ja kokemuksiani**
Haluamme kuulla myös sinun ajatuksiasi keskustelun aiheesta. Sinulla ei tarvitse olla oikeita vastauksia. Voit jatkaa juttua siitä, mihin edellinen lopetti.
- 3 Olen ystävällinen ja kunnioitan toisia**
Kunnioitetaan erilaisia ihmisiä ja kokemuksia. Voimme pohtia asioita yhdessä ilman, että olemme samaa mieltä. Ei kerrota muiden asioita eteenpäin. Ei kiusata muita osallistujia.

ERÄTAUKO
SÄÄTIÖ

www.eratauko.fi/nuoret

Huom!
Pienryhmäkeskustelussa ei
tarvita puheenvuorojen
jakajaa, mutta huolehtikaa,
että kaikkia kuunnellaan.

VASTUULLISUUDEN AAKKOSET

HUOLTAJAN VASTUUTEHTÄVÄT

1. KESKUSTELEN LAPSENI KANSSA AVOIMESTI
2. LUON KOTIIN YHTEISET PELISÄÄNNÖT JA PIDÄN KIINNI SOVITUISTA RAJOISTA
3. HUOLEHDIN LAPSENI UNI- JA RUOKARYTMISTÄ
4. INNOSTAN JA TUEN LASTANI KOULUTYÖSSÄ JA ANNAN MYÖNTEISTÄ PALAUTETTA
5. TEEN RAKENTAVAA YHTEISTYÖTÄ KOULUN TOIMIJOIDEN KANSSA

OPPILAAN VASTUUTEHTÄVÄT

1. TOIMIN KOULUSSA KAIKKIEN KANSSA YSTÄVÄLLISESTI
2. AUTAN JA TUEN KOULUKAVERIANI MYÖNTEISELLÄ TAVALLA
3. ANNAN TYÖRAUHAN JA NOUDATAN KOULUN SÄÄNTÖJÄ
4. TEEN PARHAANI KOULUSSA JA KOTONA. PYYDÄN APUA
5. HUOLEHDIN LÄKSYISTÄNI
6. SYÖN RIITTÄVÄN AAMUPALAN JA LOUNAAN 7. MENEN AJOISSA NUKKUMAAN.

KOULUN AIKUISTEN VASTUUTEHTÄVÄT

1. HUOLEHDIN ETTÄ KAIKKI KOKEVAT KOULUSSA OLONSA TURVALLISEKSI
2. KANNUSTAN JA ANNAN MYÖNTEISTÄ PALAUTETTA
3. JÄRJESTÄN LAADUKASTA OPETUSTA JA RIITTÄVÄÄ TUKEA OPISKELUSSA
4. PUUTUN KIVUSAAMISEEN
5. TUEN HYVINVOINTITAITOJA
6. TURVAAN HYVÄN OPISKELUILMAPIIRIN JA TYÖRAUHAN
7. TEEN YHTEISTYÖTÄ HUOLTAJAN KANSSA RAKENTAVASTI

Kysymykset ryhmille

- 1) Mitkä vastuut toimivat jo perheessänne ja mitkä vaativat tsemppausta?
- 2) Mitä vastuut ja perheen pelisäännöt tarkoittavat käytännön esimerkein?
- 3) Puuttuuko vastuutehtävistä jotain tai onko jokin vastuutehtävä turha?
- 4) Mihin konkreettiseen asiaan tarvittaisiin luokan vanhempien yhteistä linjaa? Vai tarvitaanko?

Pyydä ryhmiä kirjaamaan keskustelun tärkeimmät pointit ylös esim. post-it –lapuille ja viemään luokan seinälle osoittamaasi paikkaan.

Keskustelun pääpaino on vanhempien ja lasten/nuorten vastuissa. Voit varata kolmen värisiä post-it –lappuja, joista yhdelle kirjataan vanhempien, toiselle lasten/nuorten ja kolmannelle värille koulun aikuisten vastuisiin liittyviä huomioita. Kiertele itse eri ryhmissä. Tähän varataan noin 30 min. Voit hyödyntää myös sähköistä Padletia tms.

Kysymykset ryhmille

- 1) Mitkä vastuut toimivat jo perheessänne ja mitkä vaativat tsemppausta?
- 2) Mitä vastuut ja perheen pelisäännöt tarkoittavat käytännön esimerkein?
- 3) Puuttuuko vastuutehtävistä jotain tai onko jokin vastuutehtävä turha?
- 4) Mihin konkreettiseen asiaan tarvittaisiin luokan vanhempien yhteistä linjaa? Vai tarvitaanko?

Kirjatkaa keskustelun tärkeimmät pointit ylös esim. post-it -lapuille ja viekää ne luokan seinälle opettajan osoittamaan paikkaan.

VASTUULLISUUDEN AAKKOSET

HUOLTAJAN VASTUUTEHTÄVÄT

1. KESKUSTELEN LAPSENI KANSSA AVOIMESTI
2. LUON KOTIIN YHTEISET PELISÄÄNNÖT JA PIDÄN KIINNI SOVITUISTA RAJOISTA
3. HUOLEHDIN LAPSENI UNI- JA RUOKARYTMISTÄ
4. INNOSTAN JA TUEN LASTANI KOULUTYÖSSÄ JA ANNAN MYÖNTEISTÄ PALAUTETTA
5. TEEN RAKENTAVAA YHTEISTYÖTÄ KOULUN TOIMIJOIDEN KANSSA

OPPILAAN VASTUUTEHTÄVÄT

1. TOIMIN KOULUSSA KAIKKIEN KANSSA YSTÄVÄLLISESTI
2. AUTAN JA TUEN KOULUKAVERIANI MYÖNTEISELLÄ TAVALLA
3. ANNAN TYÖRAUHAN JA NOUDATAN KOULUN SÄÄNTÖJÄ
4. TEEN PARHAANI KOULUSSA JA KOTONA. PYYDÄN APUA
5. HUOLEHDIN LÄKSYISTÄNI
6. SYÖN RIITTÄVÄN AAMUPALAN JA LOUNAAN 7. MENEN AJOISSA NUKKUMAAN.

KOULUN AIKUISTEN VASTUUTEHTÄVÄT

1. HUOLEHDIN ETTÄ KAIKKI KOKEVAT KOULUSSA OLONSA TURVALLISEKSI
2. KANNUSTAN JA ANNAN MYÖNTEISTÄ PALAUTETTA
3. JÄRJESTÄN LAADUKASTA OPETUSTA JA RIITTÄVÄÄ TUKEA OPISKELUSSA
4. PUUTUEN KIUSAAMISEEN
5. TUEN HYVINVOINTITAITOJA
6. TURVAAN HYVÄN OPISKELUIMAPIIRIN JA TYÖRAUHAN
7. TEEN YHTEISTYÖTÄ HUOLTAJAN KANSSA RAKENTAVASTI

ii KUNTA

Purkukeskustelu ja palaute

25-30 min

Lajittele post-it laput siten, että samaa aihepiiriä koskevat asiat tulevat lähelle toisiaan.

Lue ääneen ryhmien tuotoksia ja pyydä osallistujia tarkentamaan tai täydentämään ajatuksia tarvittaessa.

Vedä yhteen, kokoa ja keskustelkaa esim.:

- Mitkä asiat ovat hyvin? Mitä muutoksia toivotaan?
- **Mitä yhteisiä linjauksia toivotaan?**
- Mitä vastuuta ollaan valmiita tavoittelemaan?

Kiitä osallistujia antoisasta illasta ja pyydä täyttämään palautelomake illan päätteeksi (5 min). Palautelomakkeen löydät seuraavalta dialta, josta voit näyttää sen osallistujille.

Lähetä yhteenveto keskustelusta, sekä palautelinkki kaikille huoltajille ja mukana olleille oppilaille, jos et näyttänyt sitä illassa.

Kiitos, kun annat palautetta illasta

<https://forms.office.com/e/CnJDynMK80>

Esimerkki yhteisistä suosituksista 7lk

- Kotiintuloaika: koululla ei hengailta klo 19 jälkeen
- Annetaan illalla somerauha: puhelin pois klo 20 arkisin
- Huolehditaan riittävästä unesta
- Kysytään koulu- ja somekuulumiset, pidetään ikärajoista sekä turvallisesta puhelimen käytöstä kiinni.
- Puututaan vahingoittavaan käytökseen ja kiusaamiseen matalalla kynnyksellä ja rakentavasti
- Puututaan päihteiden käyttöön jos havaitaan

Huomioitavaa

- Vahvistetaan lasten ja nuorten oikean suuntaista toimintaa
- Sopimus yhdessä lasten tai nuorten kanssa
- Käydään alussa läpi rakentavan keskustelun pelisäännöt; pyritään toisia kunnioittavaan dialogiin
- Kerätään illasta palaute ja kehitetään toimintaa sen pohjalta
- Huomioidaan illoissa monikieliset vanhemmat
- Voit järjestää illan vaikka nuotiolla! Saa soveltaa!

Ennen iltaa

- Lähetä kutsukirje vanhemmille tai muille tärkeille aikuisille
- Osallista lapset/nuoret keskustelemalla ennen iltaa heidän kanssaan mitä ajatuksia heillä herää Vastuullisuuden aakkoset-
taulukosta elleivät he osallistu iltaan. Hyödynnä
ryhmäkeskustelupohjaa (ks. liite) ja kokoa ajatukset ylös. Ota
yhteenveto mukaan iltaan.
- Järjestä kahvitus tai pyydä vanhempia tai [luokkasi](#)
[vanhempaintiimiä](#) tuomaan nyyttäriperiaatteella pientä
tarjottavaa mukaan
- Pyydä halutessasi työpariksi esim. erityisopettaja, nuoriso-
ohjaaja, kuraattori tai psykologi, tai joku aktiivinen vanhempi

Pelisääntövanhempainilta & Lapsen oikeudet

- 🧒 **Lapsen etu (Artikla 3)**
 - Kaikki keskustelu tähtää lasten hyvinvointiin ja turvalliseen arkeen.
- 🗣️ **Lapsen ääni kuuluu (Artikla 12)**
 - Lapset osallistuvat ja heidän näkemyksensä huomioidaan.
- 👨👩 **Vanhempien vastuu (Artikla 5)**
 - Vanhemmat ovat keskeisessä roolissa kasvatuksessa – yhdessä koulun kanssa.
- 🛡️ **Turvallinen kasvuympäristö (Artikla 19)**
 - Yhteiset pelisäännöt ehkäisevät kiusaamista, haitallista käytöstä ja päihteiden käyttöä.
- 🎓 **Oppimisen tuki (Artikla 29)**
 - Tasapainoinen arki tukee koulunkäyntiä ja lapsen kokonaisvaltaista kehitystä.
- → **Vastuu ja yhteistyö ovat osa lapsen oikeuksien toteutumista.**
 - Yhdessä vanhemmat, opettajat ja lapset tekevät arjesta turvallisempaa ja sujuvampaa.

LUE LISÄÄ KNOT-HANKKEESTA TÄÄLTÄ:

Osallistujatietojen kirjaaminen:

Mene osoitteeseen:

www.eura2021.fi/osallistuja

Kirjaudu sisään vahvalla tunnistautumisella
(esim. pankkitunnukset)

Lisää pyydetty tiedot, joita ei näy
valmiiksi (s-posti ja puhelin)

Seuraavassa kohdassa lisää hankekoodi
sille varattuun kenttään: **S31056**

Laita aloituspäivämääräksi
kirjautumispäivämäärä.

Laita rastit ruutuihin työelämä-
tilannettasi koskevaan kenttään.

Lähetä tiedot hanketoteuttajalle. **KIIITOS!**

Kiitos huomiostanne!

Euroopan unionin
osarahoittama

sari.haapakangas@vanhempainliitto.fi

tuija.metso@vanhempainliitto.fi

vanhempainliitto.fi

